

Κεφάλαιο 13

Κυνήγι και Ευρωπαϊκή Ένωση

Το κυνήγι στην Κύπρο διέπεται σήμερα από τις Οδηγίες και τους κανονισμούς που ακολουθούνται σε όλες τις χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Οδηγία Αγρίων Πτηνών (79/409/EEC) που θεσπίστηκε το 1979, είναι η κύρια Οδηγία που ρυθμίζει θέματα κυνηγιού και γενικής διατήρησης της πτηνοπανίδας. Η Οδηγία αυτή μαζί με τη Σύμβαση για την Προστασία των Ευρωπαϊκών Φυσικών Οικοτόπων και της Άγριας Ζωής (ή Σύμβαση της Βέρνης) αποτελούν σήμερα τα δύο σημεία αναφοράς για θέματα ρύθμισης του κυνηγιού και προστασίας της πτηνοπανίδας.

Η Οδηγία Αγρίων Πτηνών θέτει ως ακρογωνιαίο λίθο για την προστασία των αγρίων πτηνών τον καθορισμό ορισμένων σημαντικών περιοχών προστασίας, ή Περιοχών Ειδικής Προστασίας (Special Protection Areas, SPAs). Οι Περιοχές Ειδικής Προστασίας αφορούν στην προστασία σπάνιων ειδών πτηνών ή πτηνών που απειλούνται με εξαφάνιση στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα πτηνά αυτά καθορίζονται στο Παράρτημα I, της Οδηγίας 79/409/EEC και είναι, μεταξύ άλλων, οι ερωδιοί, τα φλαμίνγκο, οι πελαργοί, οι αετοί, τα ενδημικά είδη της Κύπρου (τρυποράσις και σκαλιφούρτα), κ.λπ.

Η Οδηγία 79/409 καθορίζει επίσης τα θηρεύσιμα είδη. Στο Παράρτημα II/1 της Οδηγίας περιλαμβάνονται όλα τα σχετικά κοινά στο χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είδη που δε διατρέχουν κανέναν άμεσο κίνδυνο μείωσης των πληθυσμών τους σε Ευρωπαϊκό επίπεδο. Σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης τα είδη αυτά θηρεύονται κατά τις επιτρεπόμενες περιόδους. Τα πτηνά που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα II/1 είναι η φάσσα, η μπεκάτσα, ορισμένα είδη πάπιας κ.α.

Το Παράρτημα II/2 της σχετικής Οδηγίας περιλαμβάνει πτηνά τα οποία είναι θηρεύσιμα μόνο στις χώρες οι οποίες έχουν ζητήσει να επιτρέπεται το κυνήγι τους, και αυτό, έπειτα από έγκριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και μετά την προσκόμιση των αναγκαίων επιστημονικών στοιχείων. Σε αυτά τα είδη περιλαμβάνονται το τρυγόνι, το ορτύκι, όλα τα είδη τσιχλών, η πέρδικα και η φραγκολίνα.

Όσον αφορά την Κύπρο, τα είδη που έχουν περιληφθεί στο Παράρτημα II/2, καθορίστηκαν κατά τις ενταξιακές διαπραγματεύσεις την περίοδο 1999-2003. Με αίτημά της η Κύπρος είχε τότε ζητήσει όπως το κυνήγι ειδών που παραδοσιακά θηρεύονται νόμιμα στη Δημοκρατία επιτραπεί και μετά την ένταξή της στην Ευρωπαϊκή

Ένωση. Τέτοια είδη είναι το τρυγόνι, το ορτύκι, η φραγκολίνα, το περδίκι και οι τσίχλες. Το αίτημα της Κύπρου αντιμετωπίστηκε στην αρχή με επιφύλαξη. Στη συνέχεια όμως, και αφού προσκομίστηκαν επιπρόσθετα επιστημονικά στοιχεία που αφορούσαν τους πληθυσμούς των ειδών και την κάρπωσή τους στην Κύπρο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έδωσε την έγκρισή της.

Η Κυπριακή Δημοκρατία έχει ήδη εναρμονιστεί με την Οδηγία 79/409/EEC του Νόμου περί Διαχείρισης και Προστασίας των Αγρίων Πτηνών και Θηραμάτων (152 (I) / 2003) και η ισχύουσα νομοθεσία έχει θεσπίσει όλες τις αναγκαίες πρόνοιες που περιλαμβάνονται στην σχετική οδηγία. Σύμφωνα με την Οδηγία 79/409/EEC, για κάθε θηρεύσιμο είδος θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα:

α. οι αρχές της ισορροπημένης ρύθμισης της θήρας, **β.** η συμβατότητα της θήρας με το επίπεδο του πληθυσμού, **γ.** η γεωγραφική κατανομή των ειδών, και **δ.** οι ρυθμοί αναπαραγωγής.

Οι πιο πάνω πρόνοιες έχουν ενσωματωθεί και στην εθνική νομοθεσία 152 (I) / 2003.

Έπειτα από την πλήρη ένταξή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, η Κυπριακή Δημοκρατία, έχει αναπόφευκτα, υποχρέωση να διεξαγάγει επιστημονικές έρευνες για κάθε είδος που θηρεύεται στην Κύπρο. Τα αποτελέσματα των ερευνών θα παρουσιάζονται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τουλάχιστον κάθε τριετία ή όταν αυτά ζητηθούν. Οι επιστημονικές μελέτες δεν πρέπει κατ' ουδένα λόγο να θεωρούνται και να αντιμετωπίζονται ως «υποχρέωση» ή ως «αγγαρεία» την οποίαν επιβάλλει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Οι μελέτες αυτές στοχεύουν στη λήψη των ορθών διαχειριστικών μέτρων και την ανάληψη της κατάλληλης δράσης ώστε να διατηρηθούν τα θηρεύσιμα είδη και να αυξηθεί ο αριθμός τους.

Μια σημαντική πρόνοια για τη ρύθμιση του κυνηγίου η οποία και περιλαμβάνεται στην Ευρωπαϊκή Οδηγία και στη σχετική εθνική νομοθεσία είναι η απαγόρευση του κυνηγίου κατά την περίοδο της φωλεοποίησης των ειδών και κατά τις διάφορες φάσεις της αναπαραγωγής και εξάρτησής τους. Ιδιαίτερη μέριμνα πρέπει να επιδεικνύεται όσον αφορά τα αποδημητικά είδη τα οποία δε θα πρέπει να θηρεύονται κατά την περίοδο της αναπαραγωγής ή της επιστροφής τους προς τους τόπους φωλεοποίησης.

Τα στοιχεία που όλες οι χώρες μέλη αποστέλλουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση και αφορούν θέματα πτηνοπανίδας και κυνηγίου, εξετάζονται από την επιστημονική επιτροπή **Ornis Committee**, η οποία συνέρχεται 1-2 φορές το χρόνο. Η Ornis Committee αποτελείται από αντιπροσώπους των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συντονίζεται από τη **Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής**. Οι τελικές αποφάσεις λαμβάνονται από τη Γενική

Διεύθυνση Περιβάλλοντος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (D.G. X.I), κατόπιν μελέτης των εισηγήσεων και των συμπερασμάτων της Ornis Committee.

Πέρα από τις περιοδικές εκθέσεις που τα κράτη μέλη αποστέλλουν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει στοιχεία σε πιο τακτά διαστήματα και εφόσον κρίνει ότι είναι αναγκαίο, ειδικά όταν έχει ενώπιόν της συγκεκριμένες καταγγελίες από πολίτες ή οργανωμένα σύνολα.

Η Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι η αρμόδια αρχή που, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, λαμβάνει όλες τις αποφάσεις.

Οι οποιεσδήποτε ερωτήσεις που απευθύνονται προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κοινοποιούνται στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Τα δύο αυτά σώματα συντονίζονται για να υπάρχουν κοινές θέσεις και αρχές. Η Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (D.G. X.I) μελετά τα σχετικά αιτήματα και, κοινοποιεί τις θέσεις και αποφάσεις της στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να ακολουθούν τις συστάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Σε αντίθετη περίπτωση, η αρμόδια Επιτροπή δυνατόν να προβεί στη λήψη διαφόρων μέτρων. Σε ακραίες περιπτώσεις και εφόσον η χώρα μέλος δε συμμορφώνεται προς τις συστάσεις της Επιτροπής, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορεί να παραπέμψει την συγκεκριμένη υπόθεση στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο. .